

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ ทักษะคิดของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ : กรณีศึกษา ดอยภูคา อำเภอปัว
จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน นางสาวพัชรินทร์ ยาระนะ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทรสุภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัชฎวณ สาดะเสน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรุง สุภเกษม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทักษะคิดของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไป ทักษะคิดต่ออาชีพเกษตรกรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนปัญหาความต้องการของเกษตรกรชาวเขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรกรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ทำการศึกษาคือ ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 178 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ

เกษตรกรชาวเขาที่ทำการศึกษาค่อนข้างใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 41.52 ปี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ได้ สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีประมาณ 1-4 คน และส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองต่ำกว่า 6 ไร่ อาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม เกษตรกรชาวเขามีรายได้เฉลี่ย 1,867 บาทต่อครอบครัวต่อปี โดยทั่วไปนับถือศาสนาพุทธ โดยมีพระอธิการวาทย์ พระสงฆ์ที่เป็นที่เคารพนับถือเป็นผู้สั่งสอนและให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอนุรักษ์ป่าไม้

ทักษะคิดของเกษตรกรชาวเขาต่ออาชีพเกษตรกรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ เกษตรกรชาวเขามีความเห็นว่าอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดีและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ คือ เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ครอบครองความศรัทธาในผู้นำ กับตัวแปรตามคือ ทักษะคิดของเกษตรกรชาวเขาต่ออาชีพเกษตรกรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน มีบางประเด็นคำถามเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระดังกล่าว

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญคือ ปัญหาการทำให้เสื่อมลงของ
ปัญหาไฟไหม้ป่า ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า เกษตรกรชาวเขาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปลูกป่า
ทดแทนพื้นที่เสื่อมโทรม มีการออกกฎหมายคุ้มครองป่า และจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้านี้ เนื่องจากพบว่าเกษตรกรชาวเขามีทัศนคติต่ออาชีพ
เกษตรกรรมและให้ความสนใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเกณฑ์ที่ดี ดังนั้นแนวทางการ
พัฒนาพื้นที่นี้ควรให้ทุก ๆ หน่วยงานระดมพลังเพื่อการปฏิบัติงานในการพัฒนาส่งเสริมให้เกษตรกร
ทำการเกษตรเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร เพื่อการอยู่ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยป่าไม้โดยไม่สร้างปัญหา
การบุกรุกทำลายป่า สามารถทำให้เกษตรกรชาวเขามีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี และ
ทำให้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Research Title : Hilltribe Farmer's Attitude towards
Forest Resource Conservation :
A Case Study of Doi Phuka,
Pua District, Nan Province.

Author Miss Patcharin Yarana

M.Sc.(Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assist. Prof. Dusadee NaLampang	Chairman
Assoc. Prof. Dr.Paiboon Suthasupa	Member
Assist. Prof. Runjuan Sanasen	Member
Assist. Prof. Jarun Sukasem	Member

Abstract

The research was about hilltribe farmer's attitude towards forest resource conservation at Doi Phuka, Pua District, Nan Province. The main objective of this research was to study the general background, attitude towards agricultural occupation, forest resource conservation and the problems and needs of the tribal farmers. The study area is Phuka subdistrict, Pua District, Nan Province. Onehundred and seventy eight persons were interviewed, evaluated and analysed by computer, SPSS/PC programme in order to investigate the relationship between independent and dependent variables by Chi-Square technique.

From research result, it was found that most hilltribe farmers were male, average age 41.52 years old. Most farmers were illiterate. Family size was between 1-4 persons. Land ownership was below 6 rai. Most supplementary career was wage earners. Average income per year was 1,867 Baht. The hilltribe people are Buddhist leading by the monk called Atikan Wat. He is respected by the hilltribe people and leads the people to conserve forest resources.

The attitude of the hilltribe farmers to agricultural occupation and forest conservation was generally fair. The hilltribe people realized that agricultural occupation is good for them and it is necessary to conserve forest resources. There was no relationship between independent variables, namely, sex, age, literacy, family size, land ownership, faith to leaders and the attitude of the hilltribe farmers to agricultural occupation and forest resource conservation. There were only some questions relating to independent variables.

The main problems of forest resource conservation were shifting cultivation, forest fire, deforestation. Most hilltribe farmers need reforestation, forest protection legislation and land reform.

The recommendation of this research is that the hilltribe people have positive attitude towards agricultural occupation and forest resource conservation. Therefore, highland development programmes should be integrated among government's departments in terms of conservation agriculture or agro-forestry to stop deforestation problem leading to farmer's income and quality of life and effective forest resource conservation.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved